

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni



UPA 2019/112
4. april 2019
Stine Egede

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut senest FM 2020 pålægges at fremlægge en landsdækkende handlingsplan som skal sikre, at mennesker som er ramt af angst og depression kan få den rette hjælp.

(Medlem af Inatsisartut Aqqa Samuelson, Inuit Ataqatigiit)

Vi har følgende bemærkninger til en velbegrunderet forslag som er svær at modarbejde.

Her i landet kender vi alle en som i større eller mindre grad har været ramt af en traumatiserende oplevelse. Vi er mange der direkte har haft sådanne oplevelser.

Her i vores barske land og natur oplever vi desværre folk der omkommer samt ulykker, som rammer mange mennesker.

Folk, mødre, fædre, søskende og sågar børn dør som følge af sygdom.

Nogle af vores medborgere kan beslutte sig for at afslutte deres liv.

Dette som følge af forlist forhold eller uenigheder, hvor børn oplever at blive taget væk enten fra deres mødre eller fædre.

Børn tvangsfjernes fra deres forældre som følge af et stærkt liv, og dermed følgende omsorgssvigt af børn.

Mødre eller fædre bliver taget væk fra familien som følge af kriminelle handlinger.

Børn, unge eller voksne kan blive ramt af forskellige former for kriminalitet, såsom seksuelle krænkelser eller misbrug. Desværre er det ikke alle tilfælde der opdages, dette blandt andet som følge af gerningsmandens trusler til tavshed eller som følge af skam eller selvbeprejdelse hos den ramte.

Desværre har vi også medmennesker der i gennem længere tid har været pressede, dette blandt andet som følge af underbemanding eller gennem at arbejde med tunge og hårde sager desværre ender med at "ikke at magte mere" og som bliver syge.

Det med at man ikke modtager behandling gennem længere tid kan få alvorlige konsekvenser for den syge. Blandt andet ender det med alvorlig sygdom.

Det med at nogen ikke tager ansvar medfører alvorlige ængstelser for personen og dennes familie. Dette som følge af, at mennesker bliver kastebolde mellem forskellige implicerede, såsom politiet, sundhedsvæsenet samt kommunerne.

Da de indledende bemærkninger udspringer sig af virkelige hændelser og da hjælpeforanstaltningerne samt henvendelsesmulighederne er for utydelige og mangelfulde, ønsker vi at man debatterer forslaget indgående – i stedet for at bare indstille forslaget til forkastelse.

Folk der bliver ramt af angst og depression kan ikke opdages med det blotte øje. Desværre bliver mange først opdaget når sygdommen er blevet meget alvorlig.

Hvis vi her i vores land havde gode tilbud om hvor folk kunne henvende sig, så ville man tilbyde folk hjælp med deres sygdom før de bliver meget syge.

Det ville lette sundhedsvæsenet, hvis vi havde mere strukturerede alternative muligheder for at søge hjælp.

Selvfølgelig kunne de enkelte kommuner selv komme med løsninger, for serviceringen ligger hos dem. Men man kan ikke komme uden om sundhedsvæsenet samt andre implicerede, hvorfor vi mener at indsatsen skal tage udspring fra centralt hold.

Vi ærgrer os over, at Naalakkersuisoq begrundet sin indstilling til forkastelse med at sagerne allerede er i gang samt at mulighederne allerede eksisterer. Vi taler om en alvorlig sag, hvorfor vi finder en udvalgsbehandling som værende nødvendig.

Der er mange årsager til at sygdomme opstår, og da man kan have sygdommen i mindre grad gennem længere tid og manglende hjælpeforanstaltning kan medføre alvorlige psykiske skader – også for de pårørende – er det ønskeligt at tidlig indsats på området kan opnås inden for en overskuelig fremtid.

Med disse bemærkninger henviser vi punktet til indgående debat i relevant udvalg.